

KYRKOAVGIFTSPROGNOS MED MAKROEKONOMISK UTBLICK - FEBRUARI 2023

1. Sammanfattning

Kyrkoavgiftsprognosen pekar på små uppjusteringar av intäktsnivån under perioden 2024-2026, vilket är följderna av mindre uppjusteringar i skatteunderlagsprognosen som SKR nu gjort avseende beskattningsåren 2022-2024. Uppjusteringen av intäkten för 2024 hänger samman med att SKR reviderat upp prognosen för 2022 års lönesumma, medan justeringarna för intäcksåren 2025 och framåt främst beror på att SKR nu bedömer arbetsmarknaden som mer stram än vad man gjorde vid prognostillfället i december.

I makroekonomisk utblick sammanfattas slutsatser i de senaste konjunkturrapporterna från institut och storbanker. Där beskrivs en utveckling internationellt, där global ekonomi uppvisade stark motståndskraft under 2022 trots att året präglades av krishantering, extrem inflation och energibrist. En hög inflation och stigande räntor tar dock till slut ut sin rätt och recessionen anländer nu i stället under 2023. Den globala recessionen väntas dock bli mildare än befarat eftersom inflationstakten nu har bromsat in och att läget för Europas energiförsörjning i dagsläget har förbättrats. Den svenska negativa BNP-tillväxten under 2023 är främst driven av fallande realinkomster hos hushållen och ett minskat bostadsbyggande. Det försämrade svenska konjunkturläget väntas med viss eftersläpning leda till en minskad efterfrågan på personal hos företagen under delar av 2023 och 2024, där det inte minst är inbromsningen av produktion inom handeln och byggbranschen som försvagar sysselsättningen. Mot bakgrund av den höga inflationstaktens inverkan på hushåll och företag beslutade Riksbanken den 9 februari att höja styrräntan med 50 punkter till 3,00 procent. Ytterligare en räntehöjning väntas komma i april. Dessutom börjar Riksbanken inom kort sälja räntebärande papper i en högre takt, vilket kan stärka den svenska kronan då det underlättar för utländska aktörer att investera i svenska tillgångar. Innevarande år faller inflationstakten i Sverige tillbaka när framför allt varu- och energiprisinflationen väntas bli lägre och under 2024 väntas KPIF-inflationen sjunka ytterligare då energiprisernas bidrag till inflationen till och med blir negativt. Löneökningarna i svensk ekonomi stiger som helhet under 2023 då merparten av avtalen omförhandlas, men trots detta så sjunker de reala lönerna i år på grund av den höga inflationstakten.

Analysenhetens omvärldsrapport, där man bland annat kan läsa mer om de ekonomiska förhållanden som rått i olika delar av samhället under 2022, finns tillgänglig här på Kornet:

[Omvärldsbevakning](#)

Uppsala 1 februari 2023

Gustaf af Ugglas
Ekonomi och finanschef

2. Kyrkoavgiftsprognos

2.1 PROGNOSE FRÅN SKR: STARK ÖKNING AV SKATTEUNDERLAGET 2022

I cirkulär 2023:07 presenterar Sveriges kommuner och regioner (SKR) en uppdaterad skatteunderlagsprognos, som sträcker sig fram till 2026.

Hushållens förändrade konsumtionsmönster och vikande bostadsinvesteringar är de faktorer som tydligast bidrar till den produktionsminskning vi nu ser. Utvecklingen med svagare resursutnyttjande följer i hög grad den ränte- och inflationschock som infann sig under 2022. Svensk arbetsmarknad är fortfarande stark, men SKR räknar ändå med att sysselsättningen börjar minska i år.

Nu när ekonomin fortsätter att bromsa in under 2023 minskar även ökningstakten av skatteunderlaget och blir lägre än genomsnittet de tio senaste åren. Åren 2024 och 2025 sker en återhämtning och 2026 växer ekonomin sedan mer trendmässigt. På grund av den höga inflationen ökar det *reala* skatteunderlaget i en lägre takt än genomsnittet under de senaste tio åren, där 2023 utmärker sig som ett mycket svagt år med en real minskning av skatteunderlaget om nästan tre procent.

SKR:s aktuella skatteunderlagsprognos visar en något starkare utvecklingsbana än den som publicerades i december 2022. Skatteunderlagstillväxten för 2022 är något uppreviderad mot bakgrund av den senaste statistiken över lönesummans utveckling, som pekar mot en större ökning under november och december förra året jämfört med tidigare bedömning. Uppjusteringarna av tillväxttakten för åren därefter beror främst på att SKR bedömer att arbetsmarknaden är stramare nu jämfört med vad som var fallet vid prognostillfället i december.

Tabell 1

Årlig förändring av skatteunderlaget enligt Sveriges kommuner och regioner

Beskattningsår	2022	2023	2024	2025	2026
Februari 2023	5,4	3,8	4,6	4,4	4,0
December 2022	5,2	3,6	4,4	4,3	4,0
Oktober 2022	5,2	4,0	4,5	4,1	
Augusti 2022	4,9	4,7	4,4	4,5	
April 2022	4,3	5,0	3,7	3,6	

2.2 MEDLEMSUTVECKLING

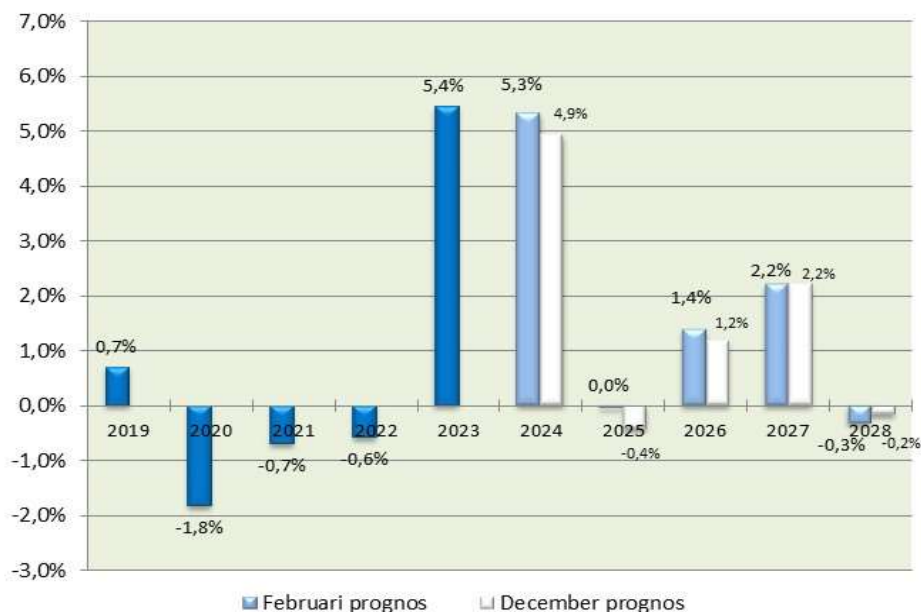
Under 2021 sjönk medlemsantalet i motsvarande grad som under första pandemiåret 2020, trots att fjolåret var ett valår. Medlemsutvecklingen för 2022 visar även den att medlemstappet blev lägre än vad som prognostiserats enligt medelscenariot (läs mer om medlemsutvecklingen under avsnitt 3.8 nedan). För innevarande år bedöms det dock finnas en risk för att medlemstappet kan bli högre än prognostiserat. Detta mot bakgrund av att incitamenten till att lämna Svenska kyrkan ökar till följd den mycket höga inflation som för närvarande råder och det faktum att styrräntan höjts kraftigt under det senaste året, vilket är parametrar som pressar hushållens ekonomi (läs mer om utsikterna för inflationen och styrräntan under avsnitt 3 nedan).

Förändringen av antalet medlemmar som skett under 2022 påverkar intäkten från kyrkoavgiften första gången år 2025, läs mer om detta i avsnitt 2.3 nedan.

2.3 PÅVERKAN PÅ KYRKOAVGIFTEN

SKR:s senaste prognos över skatteunderlagets utveckling, justerad för bedömd medlemsutveckling, ger en uppdaterad bild över kyrkoavgiftsintäktens framtida utveckling enligt diagram 1 nedan. Intäktsprognosen utgår från oförändrade kyrkoavgiftssatser under prognosperioden. Risken är större för ökade utträden om församlingar och pastorat höjer kyrkoavgiftssatserna.¹

Diagram 1. Årlig förändring av intäkten från kyrkoavgift 2024-2028

I diagrammet ovan syns mindre upprevideringar av intäkten för vart och ett av åren 2024-2026, vilket hänger samman med uppjusteringarna i skatteunderlagsprognosen som SKR nu gjort för beskattningsåren 2022-2024 och som närmare beskrivs i avsnitt 2.1 ovan.

Cirka 60 procent av Svenska kyrkans intäkter utgörs av kyrkoavgiften, samtidigt som personalkostnaderna har motsvarande andel på kostnadssidan. Diagram 2 nedan visar kyrkoavgiftsintäktens förändringstakt jämfört med lönekostnaden per anställd.²

När får konjunkturen genomslag på kyrkoavgiften?

En förändring i konjunkturen påverkar församlingarnas intäkter från kyrkoavgiften med två års fördröjning. Kommunalt beskattningsbara inkomster som medlemmarna uppstår år 2022 bildar underlag till förskottsutbetalning av kyrkoavgift år 2024. Eftersläpning är en fördel då den ger Svenska kyrkan bättre planeringsförutsättningar.

¹ Jonsson, Pernilla & Babajan, Tigran (2020), "Effekter av höjda kyrkoavgifter på utträden", Nyckeln till Svenska kyrkan, sid. 73-79

² Streckade linjer i diagram 2 är prognosvärden. Utfallsvärdena på löneökningstakten i diagrammet bygger på statistik över lönekostnad per anställd på församlingsnivå fram till 2021. Löneökningstaktens prognosvärden utgörs av SKR:s senaste bedömning av timlönernas utveckling i samhället enligt konjunkturlönestatistiken.

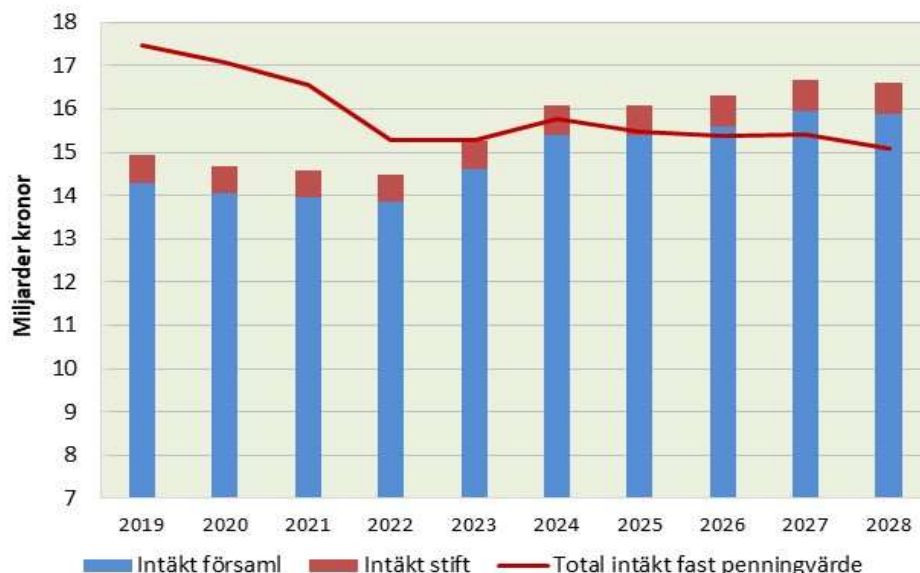
Diagram 2. Förändring av kyrkoavgift och lönekostnader

Med undantag för 2023 och 2024 förväntas därmed ökningstakten på Svenska kyrkans lönekostnader bli högre än ökningstakten på kyrkoavgiftsintäkten under kommande år.

Diagram 3 nedan visar prognostiserad total intäkt från kyrkoavgiften för Svenska kyrkans församlingar, pastorat och stift som är baserad på SKR:s senaste skatteunderlagsprognos. Intäktsutvecklingen visas både i löpande priser (staplar) och i fast pris per 2023 (linje). Utvecklingen i fast pris är beräknad efter inflationsmättet KPIF (KPI med fast ränta).

Diagram 3. Svenska kyrkans intäkt från kyrkoavgiften 2024-2028

I diagrammet syns, uttryckt i löpande priser, en stigande utveckling på intäkten under kommande år. Med anledning av den höga inflationen väntas dock den reala intäktsutvecklingen däremot bli relativt stillastående under hela prognosperioden. Den reala intäktsnivån år 2028 väntas till och med

bli lägre jämfört med intäktsnivån innevarande år. Denna utveckling ställer krav på fortsatta kostnadsanpassningar inom Svenska kyrkan under kommande år.

2.4 PROGNOSENTAGANDEN

Kyrkoavgiftsprognosen baseras på SKR:s senaste bedömning av skatteunderlagets utveckling. Till det har lagts en justering för effekten av fortsatt medlemsminskning enligt senaste långtidsprognos över medlemsutvecklingen (medelscenariot). Kyrkoavgiftssatserna har antagits ligga kvar på 2023 års nivå under hela prognosperioden. Redovisningen av real utveckling på intäkt från kyrkoavgift i diagram 3 ovan baserar sig på Riksbankens senaste prognos över inflationen enligt KPIF.

Prognoser är inte facit!

En rad händelser kan leda till att den ekonomiska utvecklingen blir en annan än den som redovisas i en prognos. Till exempel beror arbetsmarknadens utveckling på såväl konjunkturella som strukturella förändringar. Osäkerheten illustreras ibland med ett osäkerhetsintervall runt prognosen. Prognoser ger dock en plattform att stå på, och de ger en bild av hur makroekonomiska förlopp hänger ihop. I massmedia ges ofta en endimensionell bild av prognoser, i termer av huruvida de träffar rätt eller inte. Men väsentligare än en prognos träffsäkerhet, är huruvida den analys som ligger bakom är relevant och tar hänsyn till befintlig information. En bra prognos kan slå fel på grund av yttre oförutsägbara händelser.

3. Makroekonomisk utblick – omvärldsfaktorer av betydelse för församlingarnas ekonomi

3.1 VÄSTVÄRLDEN GÅR MOT MILD RECESSION (SEB NORDIC OUTLOOK JANUARI 2023)

År 2022 var ovanligt på många sätt. Kriget i Ukraina kastade långa skuggor över världen och grusade förhoppningarna om att återhämtningen från 2021 skulle fortsätta. I stället förstärktes de problem med inflation och energibrist som grundlades under pandemin och året präglades av krishantering på flera fronter. Centralbanker fick ägna sig åt räntehöjningar för att försöka bromsa inflationen. Europas regeringar förhandlade fram inte mindre än nio sanktionspaket mot Ryssland, samtidigt som hotet från en akut energibrist behövde hanteras. Hushållen fick acceptera både sjunkande reallöner och fallande tillgångsvärden. Samtidigt som mycket gick fel saknades inte ljusglimtar. Medan mjuka indikatorer från både företag och hushåll tidigt började peka mot recession, visade hårda data en imponerande motståndskraft. Tillväxt och arbetsmarknad överraskade positivt och när året summerades hade den väntade inbromsningen inte infunnit sig. Hög inflation och stigande räntor tar dock till slut ut sin rätt och recessionen anländer nu i stället under 2023. Att inflationen nu hunnit vända neråt och att läget för Europas energiförsörjning förbättrats markant bidrar till att den blir mildare än befarat. Att Kina öppnar upp tidigare än väntat är också positivt, vilket gör att ekonomin där växlar upp 2023. De globala nedåtriskerna är främst kopplade till att räntekänsligheten underskattas. En tydligare inflationsnedgång kan på lite sikt skapa utrymme för positiva tillväxtöverraskningar. Centralbankernas generellt skärpta tonläge fördröjer dock en vändning uppåt, vilket bidrar till att den globala BNP-prognosen för 2024 nu är nedjusterad.

Svensk ekonomi har under hösten uppvisat en motståndskraft som överraskat, vilket föranlett att BNP-fallet mot slutet av 2022 enligt tidigare prognoser nu senarelagts till inledningen av 2023. Viktiga drivkrafter för den fallande tillväxten är sjunkande realinkomster hos hushållen och ett tydligt minskat bostadsbyggande. Återhämtningen av tillväxten under 2024 är, till följd av nämnda

senareläggning av BNP-fallet, i denna prognos även den senarelagd. Det gör att prognosen för svensk BNP-tillväxt för 2024 nu är nedreviderad. Riksbanken står inför en svår avvägning under kommande räntemöten, där dystra tillväxtutsikter ligger i den ena vågskålen och en svag växelkurs i kombination med hög inflation i den andra. I sammanhanget är det också noterbart att nivån på elprisstöden till företag och hushåll, när de väl kommit på plats, kommer att vara relativt låga i Sverige jämfört med övriga europeiska länder.

Tabell 2

BNP- prognoser SEB februari (prognos från augusti inom parentes)				
	2021U	2022P	2023P	2024P
Global BNP	6,0	3,3 (3,1)	2,5 (2,6)	3,3 (4,0)
Svensk BNP	5,1	2,9 (2,6)	-1,2 (0,0)	1,1 (1,7)

3.2 AKTIE- OCH RÄNTEMARKNADEN

2022

2022 var ett svagt och mycket turbulent år på aktiemarknaderna. Den tilltagande inflationen och kraftiga räntehöjningar från centralbankerna var bidragande orsaker till den svaga utvecklingen. Oro för en försvagad ekonomisk tillväxt globalt tyngde. Stockholmsbörsen sjönk med närmare 23 procent under 2022, medan den globala aktiemarknaden sjönk med närmare 6 procent i svenska kronor. Skillnaden beror till stor del på att den svenska kronan försvagades mot den amerikanska dollarn med 15 % och med 8 % mot euron.

10-årsräntan har stigit kraftigt under året från 0,24 procent till 2,45 procent.

Förväntningar inför 2023

Aktiemarknaden

Efter ett tufft fjolår blickar många placerare mot en ljusnande framtid. Motvinden avtar också när inflation och räntor toppar samtidigt som Kina åter öppnar upp efter den långa nedstängningen under covidpandemin. Först väntar en recession som sätter press på dagens vinstprognoser. På kort sikt väntar en svagare ekonomi med lägre tillväxt, men med blicken riktad mot nästa års troliga återhämtning finns fog för optimism.

Räntemarknaden

En viktig sak att framhålla är det faktum att vi återfått räntor i systemet. Efter många år med extremt låga räntor, och från tid till annan till och med negativa sådana, så finns nu möjligheten till att erhålla avkastning på ränteplaceringar. Om centralbankerna och vår Riksbank når sina inflationsmål inom 1-2 år så kanske möjligheten att få en real avkastning på ränteplaceringar kan bli verklighet.

3.3 DUBBELHÖJNING AV STYRRÄNTAN I FEBRUARI

Den svenska styrräntan, som Riksbanken ansvarar för, påverkar församlingarnas ränta på in- och utlåning av likvida medel (läs mer om detta i avsnitt 5. *Hjälp och stöd i finansiella frågor* nedan). Dessutom påverkas församlingarnas internräntesats på materiella anläggningstillgångar och gravskötselkund.

Den svenska KPIF-inflationen är mycket hög och ökade mer än väntat till drygt 10 procent i december, inte minst på grund av energiprisernas ökning. Den höga inflationen urholkar hushållens köpkraft och gör det svårt både för dem och för företagen att planera sin ekonomi. Mot den bakgrunden beslutade Riksbanken den 9 februari att höja styrräntan med 50 punkter från 2,50 till

3,00 procent. Prognosen visar att styrräntan troligen höjs ytterligare under våren och att den sedan kommer att ligga kvar på den nivån fram till och med första kvartalet 2026.

Riksbanken har även beslutat att minska sitt värdepappersinnehav i en högre takt genom att sälja nominella och reala statsobligationer med längre löptider till ett nominellt värde av 3,0 respektive 0,5 miljarder svenska kronor per månad, med start i april. Dessutom har direktionen beslutat att erbjuda större volymer riksbankscertifikat. Dessa åtgärder väntas underlätta för utländska aktörer att investera i svenska tillgångar och förbättrar de finansiella marknadernas funktionssätt, vilket kan bidra till en starkare krona och förbättra Riksbankens förutsättningar att dämpa inflationen.

3.4 AVDRAGET FÖR ARBETSRESOR ERSÄTTS INTE AV SKATTEREDUKTION

I den makroekonomiska utblicken från augusti 2022 redovisade vi att den dåvarande regeringen genom propositionen 2021/22:228 *Skattelättnad för arbetsresor – ett enklare och färdmedelsneutralt regelverk* hade lämnat förslag till riksdagen om att nuvarande reseavdrag för arbetsresor ersätts av en avståndsbaserad skattereduktion. Förslaget beräknades öka de kommunala skatteintäkterna med 5,1 miljarder kronor per år fr.o.m. 2023. Den nya regeringen drog dock i höstpropositionen för 2023 tillbaka förslaget om skattereduktion, där reseavdraget i stället fick kvarstå som modell för ersättning för arbetsresor. Dessutom utökas schablonbeloppen som får dras av för arbetsresor med egen bil eller förmånsbil. Riksdagen ställde sig bakom regeringens förslag i höstpropositionen för 2023 och nämnda ändringar i den får en återhållande effekt på 2023 års skatteunderlag.

Eftersom medlemmarna betalar sin kyrkoavgift i förhållande till sina kommunalt beskattningsbara inkomster, påverkar nämnda beslut även Svenska kyrkans intäkt från kyrkoavgiften och får en negativ påverkan på Svenska kyrkans intäkt från 2025.

3.5 SYSSELSÄTTNINGEN BROMSAR IN 2023...

Sysselsättningen hos medlemmarna har en direkt påverkan på underlaget till kyrkoavgiften.

Anställningsplanerna enligt Konjunkturbarometern minskade under hösten 2022 inom samtliga branscher och var negativa inom handeln. Men trots en svag avslutning på fjolåret så ökade ändå sysselsättningen med närmare tre procent sett på helåret, vilket var den hittills högsta noteringen enligt AKU. Innevarande år väntas en svag BNP-utveckling med viss eftersläpning leda till en minskad efterfrågan på arbetskraft inom näringslivet, där det inte minst är inbromsning av produktionen inom byggbranschen och handeln som försvagar sysselsättningen.

Tabellen nedan redovisar sysselsättningsförändring för hela befolkningen (inte bara medlemmar) enligt olika prognoser. Skillnader i prognoser mellan instituten för 2024 beror delvis på tidpunkten för respektive prognosuppdatering. Exempelvis har SEB, som ovan nämnts, i sin senaste prognos från januari senarelagt inledningen på fallet för BNP till innevarande år. Detta leder i sin tur till en senareläggning av motsvarande utveckling för sysselsättningen. Konjunkturinstitutets prognosuppdatering från december utgick däremot från att svensk BNP skulle börja falla redan under fjolårets sista kvartal.

Tabell 3

Sysselsättning, årlig procentuell förändring (tidigare prognos inom parentes)

	2021U	2022P	2023P	2024P
Konjunkturinstitutet dec (aug)	0,9	2,7 (2,7)	-0,4 (0,5)	0,5 (0,8)
Riksbanken feb (juni)	0,9	2,7 (2,5)	-0,1 (0,3)	-0,3 (0,1)
SEB jan (aug)	0,9	2,8 (2,8)	0,0 (0,4)	-0,4 (0,1)

3.6 ...MEN DÄREMOT TAR NOMINELL LÖNETILLVÄXT FART I ÅR

Löneökningstakten i samhället påverkar dels storleken på intäkten från kyrkoavgift, dels storleken på Svenska kyrkans egna personalkostnader.

2023 års avtalsrörelse är omfattande, där omkring 500 av 700 avtal ska förhandlas om. Facken inom industrin har under hösten presenterat lönekrav på 4,4 procent i årstakt, vilket är det högsta kravet sedan industriavtalet introducerades. Avtalsrörelsen är nu på väg in i ett avgörande skede, där industrins arbetsgivare svarat på lönekraven med ett bud på 2,0 procent samt ytterligare en engångsutbetalning om 3 000 kronor under 2023. Även om förhandlingar återstår och osäkerheten fortfarande är stor, verkar parterna i nuläget inte stå alltför långt från varandra. Trots att lönerna i ekonomin som helhet tar fart 2023, kommer den årliga förändringen i reallönen på grund av inflationstakten ändå att vara negativ. Under 2024 väntas lönerna inom näringslivet sedan stiga något långsammare till följd av det lägre resursutnyttjandet på arbetsmarknaden.

Svenska kyrkan följer det så kallade "industrimärket" och avslutar därför sina avtalsförhandlingar först efter att industrin är klara med sina löneavtal. Detta kan ske tidigast i slutet av mars eller början av april. Det osäkra läget i ekonomin gör att det i år är svårare än vanligt att förutsäga när industrins avtalsrörelse kommer att vara avslutad.

Tabell 4

Timlön enligt KL, årlig procentuell förändring (tidigare prognos inom parentes)

	2021U	2022P	2023P	2024P
Konjunkturinstitutet dec (aug)	2,6	2,7 (2,5)	3,5 (3,0)	3,3 (3,5)
Riksbanken feb (juni)	2,6	2,7 (2,8)	3,6 (3,3)	3,6 (3,1)
SKR feb (aug)	2,6	2,7 (2,5)	3,6 (2,5)	3,3 (3,3)

3.7 INFLATIONSTAKTEN BÖRJAR SJUNKA UNDER 2023

Inflationen mätt med KPIF uppgick vid utgången av 2022 till 10,2 procent jämfört med samma månad 2021. En alltför stark efterfrågan på grund av en generös stödpolitik under pandemiåren 2020 och 2021, en energikris som inleddes redan sommaren 2021 och som förvärrats av Ukrainakriget, samt kraftigt höjda livsmedelspriser är viktiga drivkrafter för den extremt höga inflationstakt som rådde under 2022. Under loppet av innevarande år faller dock inflationstakten tillbaka då framför allt varu- och energiprisinflationen väntas bli lägre. Sjunkande fraktkostnader och lägre råvarupriser bidrar, tillsammans med en svagare konsumentefterfrågan, till ett lågt bidrag till inflationen från varupriserna mot slutet av 2023. Finanspolitikens effekter på inflationen i form av det elprisstöd som betalas ut till företag och hushåll under innevarande år väntas bli mycket små. Under 2024 väntas energiprisernas bidrag till inflationen bli negativt med anledning av lägre elpriser. KPIF-inflationen blir därför låg under större delen av 2024.

Tabell 5

KPIF, årlig procentuell förändring

	2021U	2022P	2023P	2024P
Konjunkturinstitutet dec (aug)	2,4	7,7 (7,2)	5,2 (3,2)	1,0 (1,2)
Riksbanken feb (juni)	2,4	7,7 (6,9)	5,5 (4,2)	1,9 (2,0)
SEB jan (aug)	2,4	7,7 (8,2)	6,2 (5,9)	1,6 (1,5)

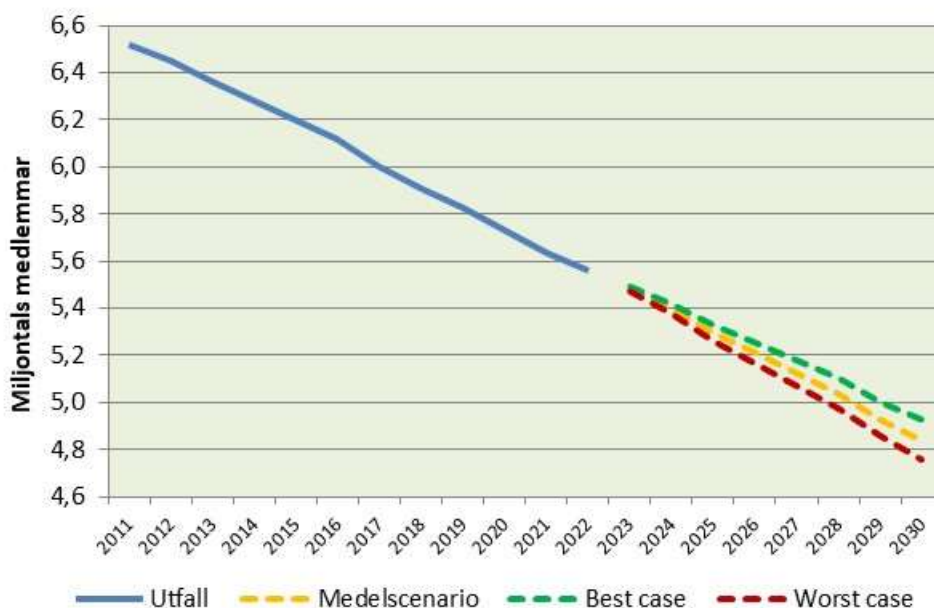
3.8 MEDLEMSUTVECKLINGEN

Antalet medlemmar minskade under 2022 med 1,3 procent, vilket var en mindre negativ utveckling än prognosen enligt medelscenariot som nämns nedan. Nettoeffekten på medlemstalen följer dock i stort sett prognosen trots att benägenheten att träda ut minskat, eftersom de minskade utträdestalen motverkats av medlemstapp med anledning av fler dödsfall och att färre har döpts under pandemin.

Kyrkokansliets senaste medlemsprognos från årsskiftet 2019/2020 uppdaterades innan pandemin inträffade. Den pekar på att Svenska kyrkan kommer att fortsätta tappa medlemmar på grund av utträden och dödsfall. Generationsväxlingens³ effekt på medlemsantalet minskar något enligt prognosen på grund av att människor lever längre, men antalet dop fortsätter fortfarande att minska. Medlemmar i åldersgruppen 80 år och uppåt väntas vara den enda åldersgrupp där medlemsantalet på sikt ökar, medan medlemsantalet i övriga åldersgrupper på sikt minskar.

Diagrammet nedan visar utvecklingen av Svenska kyrkans totala antal medlemmar fram till 2030 enligt prognosen som togs fram av kyrkokansliet år 2019 enligt olika scenarier.

Diagram 4. Medlemsprognos 2030 enligt olika scenarier

De olika scenarierna pekar på att antalet medlemmar uppgår till 4,7 -4 ,9 miljoner medlemmar vid utgången av 2030.

Beroende på flyttbeteende och demografi ser förutsättningarna olika ut för församlingar i olika delar av landet. I vissa församlingar är utflyttning och generationsväxling de mest framträdande orsakerna till ett minskat antal medlemmar. Även mönstret med ökade aktiva utträden skiljer sig åt i landet. De stiftsvisa skillnaderna i den senaste prognosen är inte så stora i förhållande till tidigare prognos, utom i storstadsområden och särskilt då Stockholms stift.

³ Med generationsväxling menas antalet döpta minskat med antalet avlidna i församlingen.

4. Hjälp och stöd till församlingarnas budgetarbete

Dokumentet *Budgetförutsättningar 2024* beräknas finnas tillgänglig på Kornet under Ekonomi och finans i mitten av mars 2023. Du hittar dokumentet via denna länk: [Budgetförutsättningar](#)

Simuleringsmall för beräkning av kyrkoavgift samt eget kapital

På Kornet - under Verksamhetsstöd/Ekonomi och finans/Ekonomi/Mallar och Blanketter/Hjälpdokument till budgetarbetet -finns en mall i excelformat för beräkning och simulering av kyrkoavgift, ekonomisk utjämning samt eget kapital för åren 2024–2037. Mallen är avsedd att användas av församlingar med egen ekonomi samt pastorat.

5. Hjälp och stöd i finansiella frågor

Nationell nivå vill förenkla och effektivisera kapitalförvaltningen för samtliga enheter inom Svenska kyrkan. Alla verktyg är på plats för en effektiv etisk kapitalförvaltning, mer information finns också på Kornet där man även hittar de styrande dokumenten kring förvaltningen: [Finans på Kornet](#)

5.1 KYRKKONTOT – RÄNTA PÅ LÄTTILLGÄNGLIGA PENGAR

Kyrkkontot, som är ett transaktionskonto, ger motsvarande Riksbankens styrränta. I dagsläget motsvarar det 3,00 % på hela tillgodohavandet. Basutbudet av betaltjänster är avgiftsfria. Här placeras alltså det kapital som ska vara lättillgängligt. Ett gott förvaltningsresultat inom kyrkkontot har gjort att vi flera år haft möjlighet att dela ut en extra ränta till kontohavare.

Kyrkkontot har i de flesta fall gett en bättre avkastning än alla korta fastränteplaceringar samt korta räntefonder. Vår ambition är att fortsätta med det.

5.2 ETHOS FONDER – ETISK, EFFEKTIVT OCH ENKELT

Fonderna förvaltas i enlighet med de etiska krav som kyrkostyrelsen fastställt i finanspolicyn för Svenska kyrkans nationella nivå. Det innebär fokus på att investeringar görs i välskötta företag som arbetar med hållbarhetsfrågor som har bäring på affärsverksamheten, samtidigt som investeringar inte görs i företag vars verksamhet vi vill undvika, t ex vapenproduktion, tobak, spel och utvinning av kol och olja.

5.3 Ethos räntefond förvaltas av SEB och har mellan 25–40 underliggande räntebärande värdepapper nominerade i svenska kronor. Risken är förhållandevis låg. Fonden lämpar sig väl för en placering på två år eller längre. Förvaltningsavgiften är för närvarande 0,05 procent.

5.4 Ethos aktiefond Sverige förvaltas av SEB och består av mellan 40–60 bolag som är noterade på Stockholmsbörsen. Ett mindre inslag av nordiska aktier kan från tid till annan förekomma i fonden. Risken är förhållandevis hög och marknadsvärdet kan variera mycket. Fonden lämpar sig för en placering på minst fem år eller längre. Förvaltningsavgiften är för närvarande 0,14 procent.

5.5 Ethos aktiefond Global förvaltas av Robeco men administreras av SEB. Fonden investerar i bolag globalt och antalet innehav är mellan 50-60 stycken. Risken är förhållandevis hög och marknadsvärdet kan variera mycket. Fonden lämpar sig för en placering på minst fem år eller längre. Förvaltningsavgiften är för närvarande 0,50 procent.

Genom att använda sig av kyrkkontot och de tre Ethosfonderna har en församling alla verktyg som krävs för att få en kostnadseffektiv kapitalförvaltning med god riskspridning som också lever upp till

de krav som nationell nivå ställer på sina förvaltare gällande etik. På intranätet finns det också exempel på andra fonder som förvaltar i enlighet med svenska kyrkans policy.

5.6 RISK OCH AVKASTNING, NÅGRA ORD PÅ VÄGEN...

Grundprincipen för alla investeringar är enkel. Risk och avkastning går hand i hand. Investeringar med låg risk ger normalt låg avkastning, samtidigt som högre risk kan ge högre avkastning. Med en högre risk måste du även vara beredd på att kapitalet också kan sjunka i värde.

5.7 AVKASTNINGSMÅL FÖR NATIONELL NIVÅ SAMT FÖRDELNING MELLAN AKTIER OCH RÄNTOR

På nationell nivå har vi en långsiktig placeringshorisont. En lång placeringshorisont ger möjlighet att ta en högre risk för att i det längre perspektivet erhålla en högre avkastning. Det övergripande målet för avkastningen är en real avkastning på tre procent över en rullande tioårsperiod mätt som årlig avkastning. Det innebär att avkastningen ska överträffa inflationen (mätt som konsumentprisindex) med tre procentenheter. En fördelning med 60 procent aktier och 40 procent räntor är i dagsläget utgångsläget för att nå det långsiktiga avkastningsmålet.

5.8 ENKELT, ETISKT OCH VÄLDIGT KOSTNADEFFEKTIVT

Det långsiktiga kapitalet kan t.ex. fördelas enligt följande: 30 procent Ethos aktiefond Sverige, 30 procent Ethos aktiefond Global samt 40 procent Ethos räntefond om man har ett liknande avkastningsmål som nationell nivå. Med den investeringen får man en god riskspridning med 130 - 160 underliggande värdepapper i tillgångsslagen aktier och räntor. Svårare behöver det inte vara! Alternativt kan man också placera i några av de andra fonderna som finns omnämnda på intranätet. Men tänk i så fall på att få en god riskspridning bland de olika tillgångsslagen.

6. Kontakt

Frågor om denna rapport kan ställas till:

Kyrkoavgiftsprognos och makroekonomisk utblick

Jan Östlund, Ekonom 018-16 95 40

jan.ostlund@svenskakyrkan.se

Liselotte Ågren, Ekonom 019-16 96 76

liselotte.agren@svenskakyrkan.se

Hjälp och stöd i finansiella frågor

Johan Barkfeldt, Finanschef 018-16 99 83

johan.barkfeldt@svenskakyrkan.se